

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. juni 2020

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 1 (Aktstykke nr. 233) af 18. juni 2020

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse det opdaterede demografiske udgiftstræk i procent og mia. kr. med 2 decimaler for henholdsvis stat, regioner og kommuner i hvert af årene i perioden 2021-2025?

Svar

Væksten i det demografiske træk er et beregningsteknisk mål, der opgør, hvor meget ressourceanvendelsen til det samlede offentlige forbrug rent mekanisk vil ændre sig, hvis befolkningen ændrer sig, og det forudsættes, at den reale udgift pr. bruger er fastholdt uændret. Overordnet beregnes det demografiske træk på det offentlige forbrug således ved mekanisk at sammenholde den forventede befolkningsudvikling med historiske gennemsnitlige reale udgifter pr. bruger, dog med en korrektion for delvis sund aldring.

Beregningen af det demografiske træk er senest opdateret som en del af det *Opdaterede 2025-forløb, oktober 2019* med DREAM og Danmarks Statistiks Befolkningsprognose 2019 samt nationalregnskabstal for det offentlige forbrug i 2018. Set i lyset af Covid-19-situationen, har Finansministeriet ikke offentliggjort en mellemfristede fremskrivning i forbindelse med *Danmarks Konvergensprogram 2020*, hvorfor beregningen af det demografiske træk fortsat baseres på forløbet fra oktober. Beregningen opdateres næste gang i forbindelse med en mellemfristede fremskrivning i august 2020.

Beregningen af det demografiske træk skal generelt fortolkes varsomt, hvilket navnlig gælder væksten fordelt på delsektorer eller udgiftsområder. Beregningen er baseret på en række forudsætninger og skøn for befolkningsudviklingen mv., som er omfattet af usikkerhed. Justerede forventninger til befolkningsudviklingen kan således have betydning for væksten i det demografiske træk.

Set i lyset af ovenstående, vil det gå ud over beregningens præcision at opgøre væksten i det demografiske træk med to decimaler, hvorfor ovenstående, på linje med tidligere besvarelser, er afrundet til halve mia. kr. og pct. med én decimal.

Det bemærkes, at det demografiske træk er som udgangspunkt ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling af udgiftsområderne på det individuelle offentlige forbrug:

- **Kommuner:** Folkeskole, dagpleje, hjemmehjælp, plejehjem og beskæftigelsesindsats.
- **Regioner:** Hospitaler, sygesikring og medicin.
- **Stat:** Undervisning (bl.a. gymnasier og videregående uddannelse, men ekskl. folkeskole) og kultur, fritid mv.

Det kollektive offentlige forbrug fordeles med 2/3 til staten og 1/3 til kommunerne. Der indregnes således ikke kollektivt offentligt forbrug til den regionale sektor. Endeligt er øvrige sociale udgifter og øvrige sundhedsudgifter beregnings-teknisk fordelt mellem sektorerne.

Det bemærkes i tillæg hertil, at fx kommunernes serviceudgifter vedrører de offentlige udgifter i budgetmæssig/regnskabsmæssig sammenhæng, mens det offentlige forbrug er en udgiftspost i nationalregnskabsmæssig sammenhæng. Der er således ikke en direkte sammenhæng mellem opgørelsen af kommunernes serviceudgifter og opgørelsen af det offentlige forbrug – og dermed det demografiske træk – i nationalregnskabet.

Frem mod 2025 udgør væksten i det demografiske træk ca. 15 mia. kr. (2020-priser, målt i forhold til 2020) svarende til en gennemsnitlige årlig vækstrate på 0,60, jf. tabel 1.

Tabel 1						
Vækst i det demografiske træk fordelt på sektorer, 2021-2025						
Mia. kr. (2020-priser)	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025 (akk.)
Vækst i det samlede demografiske træk	2½	3	3	3	3½	15
Kommuner	1	1½	1½	2	2	8
Regioner	1	1	1	1	1	5½
Stat	½	½	½	½	½	1½
Pct.vis vækst	2021	2022	2023	2024	2025	2021-2025 (gns.)
Vækst i det samlede demografiske træk	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,60
Kommuner	0,5	0,5	0,6	0,7	0,8	0,6
Regioner	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8
Stat	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3

Anm.: Væksten i det demografiske træk er opgjort i halve mia. kr. efter vanlig praksis, og derfor kan den beregnede sum afvige fra totalen. Det demografiske træk er som udgangspunkt ikke sektorfordelt på kommuner, regioner og stat. Finansministeriet foretager imidlertid med usikkerhed en grov fordeling af udgiftsområderne på det individuelle offentlige forbrug samt en fordeling af kollektivt offentligt forbrug.

Kilde: Danmarks Statistik, *Opdaterede 2025-forløb, oktober 2019* og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister